

Magda & Bogdan Pelmus

Betoane si eroi

Imaginile ce poarta semnatura lui Bogdan Pelmus si a Magdei Pelmus sunt un raspuns pe care tinerii artisti se simt datori sa-l dea unor probleme presante ale mediului de existenta cu care se confrunta aceasta generatie. Ei pot prezenta in cursul elaborarii mesajelor proprii si o serie de reflexe mimetice, indreptate asupra unei anumite zone a realitatii, dar finalitatea esentiala a gesturilor lor urmeaza o ordine speciala, derivata din urgente conceptuale. Dincolo de particularitatile materialului iconic, de structura morfologica a referintelor, de "timbrul" specific fiecarei personalitati, exista o stare, o tensiune comuna tuturor lucrarilor aflate pe simezele acestei expozitii. Ei manifesta o deosebita sensibilitate pentru datele spatiului existential, in destinele caruia inteleg sa se implice. In creatii apartinand unor genuri si modalitati de exprimare diferite, ei ne dovedesc ca spiritul artistului se afla intr-o permanenta alerta, intr-o neliniste ce-si are motivatia atat in ambianta, in ordinea lucrurilor cu care vin in contact, cat si in orizontul interior.

Lumea pe care o descopera Bogdan Pelmus si-a pierdut de multa vreme armonia si inocenta inceputurilor, acea pasnica si pura Arcadie pe care o proiectau visele romanticilor. Undeva mai persista amintirea miracolului vegetal al "primei dimineti a lumii", dar ceea ce razbate in sistemul imagistic al artistului este mutilat de forte apocaliptice, care ameninta sa dinamiteze ordinea divina, in care se ilumineaza si se identifica umanul. Bogdan Pelmus aduce in expozitie cateva repere spatiale – seria de instalatii "Beton" –, cu repere volumetrice ce par sa evolueze in proximitatea haosului originar. In materialitatea acuzata a compozitiilor (tabla, ceara, folie, panza) se insinuiaza, devenind in curand prezente autoritare, principii rationale active.

Pictura Magdei Pelmus continua dezbaterea privind mediul de existenta, fata de care arata un atasament de un tip aparte. Ea nu are in vedere calitatile exterioare ale acestui mediu, realitatile fizice privite cu exigente ecologiste, ci urmareste mai ales dimensiunea morala a experientei, in care incearca sa gaseasca repere durabile. Mediul de existenta este impregnat de valori patrimoniale, pe care le priveste cu un larg evantai de atitudini, ce pot merge de la regimul sacru la ironie si persiflare. Un joc al mitizarii si demitizarii face ca spatiul public sa fie populat de motive, personaje si concepte ce ocupa justificat sau nu prim-planul atentiei generale. Actualitatea produce mereu replici palide la idealurile statornicite de traditie. La o lectura comoda si grabita, cuvintele cele mai incarcate de semnificatii pot sa se refere la aspecte de o banalitate evidenta. Prin demersurile lor, Bogdan Pelmus si Magda Pelmus indeparteaaza pentru o clipa rutina care napadeste actiunile noastre, refacand, intr-un periplu ce se intinde de la gravitate la ironie, farmecul si prospetimea lucrurilor.

Constantin Prut